

Додайте 1 БАЛ за кожний із наступних критеріїв, що є актуальним ЗАРАЗ АБО був актуальним ПРОТЯГОМ ОСТАННЬОГО МІСЯЦЯ:
Вік 41-60 років
Заплановане незначне оперативне втручання (<45 хв)
Значне оперативне втручання (>45 хв), що відбулося протягом останнього місяця
Видиме варикозне розширення вен
Запальні захворювання кишечника (ЗЗК; наприклад, хвороба Крона або виразковий коліт)
Набряки ніг (поточний стан)
Зайва вага або ожиріння (ІМТ >25 кг/м ²)
Серцевий напад (інфаркт впродовж останнього місяця)
Застійна серцева недостатність
Серйозна інфекція (наприклад, пневмонія, яка потребує госпіталізації, також дивертикуліт, захворювання сечового міхура, септицемія)
Легенева хвороба (наприклад, емфізема або хронічне обструктивне захворювання легень [ХОЗЛ], інші інтерстиціальні захворювання, за винятком астми)
Перебування на постільному режимі або обмеження в пересуванні, включаючи знімний биндаж для ніг протягом менш ніж 72 год (обмеження в пересуванні – неможливість пересування на відстань >30 футів/10 м або спиратись на обидві ноги)
Інші фактори ризику (1 БАЛ за кожен), що є актуальними ЗАРАЗ АБО були актуальними ПРОТЯГОМ ОСТАННЬОГО МІСЯЦЯ:
ІМТ >40
Куріння протягом останнього місяця
Діабет, що потребує введення інсуліну
Хіміотерапія
Переливання крові
Оперативне втручання тривалістю >2 год (не додавати до критерію заміни кульшового/колінного суглоба)
СТОСУЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ЖІНОК: додайте 1 БАЛ за кожен із наступних критеріїв:
Поточне використання протизаплідних засобів або препаратів замісної гормональної терапії (ЗГТ)
Вагітна або народила протягом останнього місяця
Наявність в анамнезі мертворожденної (із незрозумілих причин) дитини, повторних мимовільних (спонтанних) абортів (≥3); передчасні пологи з токсемією або народження дитини з обмеженням росту
Додайте 2 БАЛИ за кожен із наступних критеріїв:
Вік 61-74 роки
Поточні або минулі злоякісні пухлини (за винятком раку шкіри, але включаючи меланому), кожен окремий випадок раку має сумуватись (наприклад, рак молочної залози в анамнезі та поточний рак сечового міхура – 4 бали)
Запланована серйозна операція тривалістю >45 хв (включаючи лапароскопію та артроскопію) – не додавати до критерію заміни кульшового/колінного суглоба; додати ще 1 бал, якщо тривалість >2 год
Наявність протягом останнього місяця незнімного гіпсу або форми, що запобігає руху ніг
Наявність протягом останнього місяця катетера у кровноносній судині в шиї або грудях, який доставляє кров або ліки безпосередньо до серця (наприклад, центральний венозний доступ, периферично імплантований центральний венозний катетер [лінія PICC], порт)
Прикутий до ліжка ≥72 год (не може пересуватися на відстань 30 футів/10 м)
Додайте 3 БАЛИ за кожен із наступних критеріїв:
Вік ≥75 років
В анамнезі тромби, або ТГВ, або ТЕЛА. Це також включає тромбоз поверхневих вен (ТПВ) в анамнезі. Розведені в часі випадки ТГВ або ТЕЛА мають сумуватися
Випадки тромбозів у родині
В анамнезі в пацієнта або в родині позитивний аналіз крові, що вказує на підвищений ризик згортання крові (наприклад, генетична або набута тромбофілія)
Додайте 5 БАЛІВ за кожний із наступних критеріїв, що є актуальним ЗАРАЗ АБО був актуальним ПРОТЯГОМ ОСТАННЬОГО МІСЯЦЯ:
Планова операція із заміни тазостегнового або колінного суглоба (5 балів нараховується за кожен окрему процедуру)
Перелом стегна, таза або ноги (окремо нараховуються бали відповідно до типу хірургічного втручання та ступеня обмеження рухливості)
Серйозна травма (наприклад, множинні переломи кісток у результаті падіння з висоти або автомобільної аварії)
Травма спинного мозку, що призвела до паралічу
Перенесений інсульт

Рис. 1. Шкала Капріні (версія 2013 року)

ЧИ МАЄТЕ ВИ РИЗИК ТРОМБОЗУ ГЛИБОКИХ ВЕН? (ЗАПОВНЮЄТЬСЯ ПАЦІЄНТОМ)

Тільки лікар може визначити, чи є ризик розвитку ТГВ, тобто тромбу, який утворюється в одній із глибоких вен нижньої кінцівки. Оцінка особистої історії та поточного стану здоров'я може визначити, чи є у вас ризик розвитку цього захворювання. Будь ласка, знайдіть час, щоб заповнити цю форму для себе (або заповніть її для близької людини). Обов'язково поговоріть зі своїм лікарем про ризик розвитку ТГВ і про те, що ви можете зробити, щоб йому запобігти.

1. Будь ласка, вкажіть ваш ВІК:

- 0-40 років (0 балів)
- 41-60 років (1 бал)
- 61-74 роки (2 бали)
- ≥75 років (3 бали)

Бал_____

2. Додайте 1 БАЛ за кожне твердження, яке стосується вас:

- Протягом останнього місяця мені зробили операцію під загальною або регіонарною анестезією, яка тривала БІЛЬШЕ 45 хв.
- Протягом останнього місяця у мене було або зараз наявне варикозне розширення вен, НЕ враховуючи судинні зірочки та сіточки.
- Протягом останнього місяця у мене були або зараз набряклі ноги.
- Протягом останнього місяця у мене стався серцевий напад.
- Протягом останнього місяця я переніс або зараз маю серйозну інфекцію (пневмонія, целюліт тощо) і був госпіталізований.
- У мене в анамнезі є запальні захворювання кишечника (включаючи хворобу Крона або виразковий коліт).
- У мене наявна або була застійна серцева недостатність.
- У мене наявне хронічне захворювання легень (наприклад, ХОЗЛ, емфізема), НЕ враховуючи астму.

Бал_____

3. Тільки для ЖІНОК, додайте 1 БАЛ за кожне твердження, яке стосується вас:

- Зараз я користуюся протизаплідними засобами (пероральні контрацептиви, шкірні імплантовані пристрої, гормональні пластири, внутрішньоматкова спіраль із гормонами, депо-шот) або приймаю замісну гормональну терапію. Не враховуючи презервативи та інші бар'єрні методи контрацепції.
- Я вагітна або народила протягом останнього місяця.
- У мене в анамнезі мертвонароджена дитина (без відомої причини), ТРИ (3) або більше спонтанних абортів, передчасні пологи з преєклампсією або дитина з низькою вагою при народженні.

Бал_____

4. Додайте 2 БАЛИ за кожне твердження, яке стосується вас:

- Мій лікар сказав мені, що у мене рак, лейкемія, лімфома або меланома.
- Останній місяць у мене була незнімна гіпсова пов'язка, яка блокувала згинання або рухи ноги, заважала нормальній ходьбі.
- Протягом останнього місяця я мав або маю центральний катетер із периферичним доступом, порт-систему або центральний венозний катетер із доступом до шиї чи грудної клітки, який доставляє кров або ліки безпосередньо до мого серця.

Бал_____

5. Додайте 3 БАЛИ за кожне твердження, яке стосується вас:

- У мене був тромбоз ніг, рук, живота або легень.
- Хтось із моєї родини (батьки, бабусі, дідусі, тітки, дядьки, брати і сестри, двоюрідні брати) страждав від тромбозу.
- Мені або будь-якому кровному родичу повідомляли про ненормальний аналіз крові, який вказує на підвищений ризик згортання крові.

Бал_____

6. Виберіть бали для кожного твердження, яке стосується вас:

- Я пролежав у ліжку МЕНШЕ ТРЬОХ (3) ДНІВ, що супроводжувалися обмеженням тривалої ходьби до 10 метрів (1 бал)
- Я пролежав у ліжку протягом ТРЬОХ (3) або БІЛЬШЕ ДНІВ, що супроводжувалися обмеженням тривалої ходьби до 10 метрів (2 бали)

Бал_____

7. Додайте 5 БАЛІВ за кожне твердження, яке стосується вас:

- Протягом останнього місяця я переніс операцію із заміни кульшового або колінного суглоба (включаючи заплановану операцію).
- Протягом останнього місяця у мене був перелом стегна, таза або ноги.
- Протягом останнього місяця я отримав серйозну травму (наприклад, кілька переломів кісток внаслідок падіння з висоти або автомобільної аварії).
- Протягом останнього місяця у мене був інсульт (тромб або крововилив у мозок, транзиторна ішемічна атака).
- Протягом останнього місяця у мене була травма спинного мозку з паралічем.

Бал_____

8. Якщо вас чекає ПЛАНОВА ОПЕРАЦІЯ, будь ласка, виберіть варіант:

- У мене запланована операція під загальною або регіонарною анестезією тривалістю МЕНШЕ 45 хв (1 бал)
- У мене запланована операція під загальною або регіонарною анестезією тривалістю БІЛЬШЕ 45 хв, включаючи лапароскопічну або артроскопічну (2 бали) (ВИКЛЮЧАЮЧИ повну заміну суглоба – вже включено до 5 балів)

Бал_____

ЧАСТИНА, ЩО ЗАПОВНЮЄТЬСЯ МЕДИЧНИМ ПРАЦІВНИКОМ**9. Додайте 1 БАЛ на основі ІМТ пацієнта:**

- Надмірна вага (ІМТ >25)

Бал_____

10. Додайте 1 БАЛ за кожний додатковий фактор ризику:

(Ці фактори ризику не були перевірені у валідаційних дослідженнях, але в літературі було показано, що вони пов'язані із тромбозом)

- Патологічне ожиріння (ІМТ >40)
- Куріння
- Діабет, який потребує введення інсуліну
- Хіміотерапія
- Переливання крові
- Вірус імунодефіциту людини (ВІЛ)
- Тривалість операції >2 год (ВИКЛЮЧАЮЧИ загальне ендопротезування суглоба – вже включено до 5 балів)

Бал_____

Повторно оцініть наступне разом із пацієнтом і за необхідності відкоригуйте оцінку:

- Оцініть наявність у пацієнта набряків ніг, включаючи набрякність будь-якого виду.
- Перегляньте акушерський анамнез разом із пацієнткою (див. № 3 «Тільки для жінок», твердження 3).
- Перегляньте сімейний анамнез тромбозу. Він має включати родичів першого, другого і третього ступеня. Це стосується тромбозу як поверхневих, так і глибоких вен.

Коригований бал: _____

Загальний бал: _____

Рис. 2. Зручна для пацієнта версія шкали Капріні (Fuentes, 2017)

Додайте 1 БАЛ за кожний із наступних критеріїв, що є актуальним ЗАРАЗ АБО був актуальним ПРОТЯГОМ ОСТАННЬОГО МІСЯЦЯ:

Вік 41-60 років

Заплановане незначне оперативне втручання (<45 хв)	Тривалість операції також має включати час анестезії
Значне оперативне втручання (>45 хв), що відбулося протягом останнього місяця	Значне оперативне втручання лише за останній місяць
Видиме варикозне розширення вен	Пацієнти з видимими виступаючими венами отримують 1 БАЛ. Цей фактор ризику не стосується пацієнтів із судинними зірочками та сітками або пацієнтів із хірургічно видаленими варикозно-розширеними венами в анамнезі
Запальні захворювання кишечника (ЗЗК; наприклад, хвороба Крона або виразковий коліт)	Цей фактор ризику включає як активні, так і неактивні запальні захворювання кишечника, такі як виразковий коліт або регіонарний ілеїт. І не включає синдром подразненого кишечника або дивертикульоз
Набряки ніг (поточний стан)	Набрякли ноги включають набряк будь-якого рівня, втрату чіткості кісткових виступів, затемнені поверхневі вени стопи або вдавнення на гомілкях після зняття панчохи. Цей фактор відноситься до ураження як однієї, так і обох ніг
Зайва вага або ожиріння (ІМТ >25 кг/м ²)	Цей рівень ваги був пов'язаний із пацієнтами, у яких розвивався симптоматичний тромбоз після тотального ендопротезування кульшового суглоба. Поєднання ІМТ >25 кг/м ² та використання оральних контрацептивів у жінок підвищило ризик тромбозу в 10 разів [42-44]
Серцевий напад (інфаркт впродовж останнього місяця)	Це стосується гострого інфаркту міокарда, який стався протягом останнього місяця
Застійна серцева недостатність (СН)	Цей фактор ризику включає пацієнтів, у яких був епізод СН протягом останнього місяця. Крім того, включені пацієнти, які в даний час отримують лікування від хронічної СН, навіть якщо вони не мали епізоду гострої СН протягом останнього місяця. При визначенні того, чи відповідає пацієнт цим критеріям, не слід орієнтуватися лише на фракцію викиду
Серйозна інфекція (наприклад, пневмонія, яка потребує госпіталізації, також дивертикуліт, захворювання сечового міхура, септицемія)	«Серйозна інфекція» визначається як така, за якої пацієнт потребує госпіталізації й внутрішньовенного введення антибіотиків. Наприклад, якщо у пацієнта є целюліт, який вимагає госпіталізації із внутрішньовенним введенням антибіотиків, він отримає 1 бал за цей фактор ризику. Більш легкі форми інфекції, лікування яких проводиться амбулаторно за допомогою пероральних антибіотиків, не враховуються. Серйозні інфекції включають дивертикуліт, бактеріальну інфекцію сечового міхура та легень, септицемію
Легенева хвороба (наприклад, емфізема або ХОЗЛ, інші інтерстиціальні захворювання, за винятком астми)	На додаток до емфіземи або ХОЗЛ цей фактор ризику також включає будь-які інтерстиціальні захворювання легень. Також його слід враховувати у пацієнтів з аномальними тестами функції легень. Це включатиме, але не обмежуватиме ними, будь-яких пацієнтів із саркоїдозом, фіброзом легень, легеневою гіпертензією та бронхоектазами. Пацієнти з більш ніж одним діагнозом, що відповідає критеріям захворювання легень, отримають по 1 балу за кожен діагноз. Наприклад, якщо у пацієнта діагностовано саркоїдоз і ХОЗЛ, він отримає загалом 2 бали. Астма не вважається «захворюванням легень» з точки зору оцінки ризику. Також пацієнти з рестриктивними захворюваннями легень, пов'язаними з ожирінням, не будуть включені до цих критеріїв
Перебування на постільному режимі або обмеження в пересуванні, включаючи знімний биндаж для ніг протягом <72 год (обмеження в пересуванні – неможливість пересування на відстань >30 футів/10 м або спиратись на обидві ноги)	Обмежена рухливість (постільний режим) визначається у будь-якої особи, яка не може безперервно пересуватися на відстані >10 м. «Обмеження рухливості» також застосовуватиметься до будь-якого пацієнта, який не може пересуватися на обох ногах. Наприклад, пацієнт, який потребує милиць, буде вважатися обмеженим у пересуванні, навіть якщо він може пересуватися на відстані >10 м. Пацієнти, які використовують тростину або ходунки для стабільності пересування, не включаються до цієї групи [45]

Інші фактори ризику (1 БАЛ за кожен), що є актуальними ЗАРАЗ АБО були актуальними ПРОТЯГОМ ОСТАННЬОГО МІСЯЦЯ:

ІМТ >40	[26, 27]
Куріння протягом останнього місяця	Куріння визначається як вдихання всього, що горить, включаючи тютюн, марихуану або вейп [28, 29]
Діабет, що потребує введення інсуліну	До оцінки ризику включаються лише продукти інсуліну. Це не включає будь-які інші пероральні або парентеральні препарати, що використовуються для лікування діабету [30, 31]
Хіміотерапія	Хіміотерапевтичне лікування, яке використовується для будь-якого захворювання, включається в оцінку. Наприклад, пацієнт, який отримує метотрексат для лікування ревматоїдного артриту, незалежно від введеної дози, отримає 1 бал за цей фактор ризику. Пацієнти, у яких діагностовано есенціальний тромбоцитоз, які приймають гідроксисечовину, також отримають 1 бал додатково до 3 балів за «особистий анамнез позитивного аналізу крові, що вказує на підвищений ризик згортання крові» [32, 33]
Переливання крові	Один бал додається за одне або кілька переливань крові [34, 35]
Оперативне втручання тривалістю >2 год (не додавати до критерію заміни кульшового/колінного суглоба)	Фактичний поточний час операції перевищує 2 год, включаючи час анестезії. Не додавайте до «5» для повної заміни кульшового або колінного суглоба [36, 37]

СТОСУЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ЖІНОК: додайте 1 БАЛ за кожен із наступних критеріїв:

Поточне використання протизаплідних засобів або препаратів ЗГТ	Сюди входять естрогенні контрацептиви будь-якого типу. Сюди також входять естрогеноподібні препарати, включаючи ралоксифен, тамоксифен, анастрозол і летрозол. Не було показано, що екземестан підвищує ризик ТГВ. Останні публікації показали, що немає підвищеного ризику ТГВ у чоловіків, які проходять тривалу терапію тестостероном; тому тестостерон виключений
Вагітна або народила протягом останнього місяця	
Наявність в анамнезі мертвонародженої (з незрозумілих причин) дитини, повторних мимовільних (спонтанних) абортів (≥3); передчасні пологи з токсемією або немовля з обмеженням росту	Повторна втрата плода може бути пов'язана з антифосфоліпідним синдромом, деякими спадковими тромбофіліями, такими як резистентність до фактора V Лейдена, та появою прокоагулянтних мікрочастинок тромбоцитів. Були повідомлення про спадкові та набуті тромбофілії, пов'язані з преєкламписією, обмеженням внутрішньоутробного розвитку плода та відшаруванням плаценти. Однак ці асоціації не завжди відзначалися при спадкових тромбофіліях [46]

Додайте 2 БАЛИ за кожен із наступних критеріїв:

Вік 61-74 роки

Поточні або минулі злоякісні пухлини (за винятком раку шкіри, але включаючи меланому), кожен окремих випадок раку має сумуватись (наприклад, рак молочної залози в анамнезі та поточний рак сечового міхура – 4 бали)	Незалежно від того, як давно був встановлений діагноз раку, пацієнт отримає 2 бали. Це пояснюється тим, що пацієнти з віддаленим анамнезом раку завжди піддаються ризику прихованих метастазів, що збільшує ризик тромбозу. Кожен випадок раку розглядається окремо й оцінюється відповідно. Наприклад, пацієнтка з віддаленим анамнезом раку грудей і нещодавно діагностованим раком матки отримає 4 бали (2 бали за кожен епізод раку). Протокова карцинома in situ також буде оцінена у 2 бали, оскільки завжди існує ризик інвазивного раку. Мієлодиспластичний синдром оцінюється у 2 бали, лише якщо захворювання потребує хіміотерапії. Пацієнт також отримає додатковий бал за хіміотерапію
Запланована серйозна операція тривалістю >45 хв (включаючи лапароскопію та артроскопію) – не додавати до критерію заміни кульшового/колінного суглоба, додати ще 1 бал, якщо тривалість втручання >2 год	Не додавайте ці 2 бали до 5 балів, які присвоюються пацієнту при повній заміні кульшового або колінного суглоба. Ще один пункт слід додати, якщо операція триває >2 год, включаючи час анестезії. Див. «Інші фактори ризику (по 1 балу)»
Наявність протягом останнього місяця незнімного гіпсу або форми, що запобігає руху ніг	Мета цього фактора ризику полягає в тому, щоб охопити будь-яке обмеження рухливості ніг, яке б могло заважати скороченню литкових м'язів, наприклад фіксатором або гіпсом. Пацієнти, які використовують милиці та спираються на одну ногу, також мають бути включені. Використання допоміжного пристрою для стабільності руху, такого як ходунки, не відповідатиме критеріям, якщо пацієнт задіює під час руху свої литкові м'язи

Наявність протягом останнього місяця катетера у кровоносній судині шиї або грудної клітки, який доставляє кров або ліки безпосередньо до серця (наприклад, центральний венозний доступ, периферично імплантований центральний венозний катетер [лінія PICC], порт)	
Прикутий до ліжка ≥ 72 год (не може пересуватися на відстань 30 футів/10 м)	«Прикутий до ліжка» є заплутаним терміном, тому краще говорити «з порушеннями рухливості». Пацієнт не може безперервно пересуватися на відстані >10 м. Це також стосується будь-якого пацієнта, який не може пересуватися, використовуючи обидві ноги. Пацієнти, які використовують тростину або ходунки для стабільності руху, не включаються до цієї групи [45]
Випадки тромбозів у родині	Сімейний анамнез має включати родичів першого ступеня (брат, сестра, син/дочка, батько, бабуся або дідусь), родичів другого ступеня (зведений брат по матері, зведений брат по батьку, племінниця/племінник) і родича третього ступеня (двоюрідний брат). VTE у молодому віці серед родичів чоловічої статі значно підвищує ризик VTE у пацієнта [39]
В анамнезі в особи або в родині позитивний аналіз крові, що вказує на підвищений ризик згортання крові (наприклад, генетична або набута тромбофілія)	Пацієнт отримує 3 бали за кожен маркер генетичної тромбофілії. Якщо у члена сім'ї є підтверджений генетичний маркер, пацієнт отримує 3 бали, якщо не буде підтверджено, що пацієнт не має цього генетичного маркера. Генетичні (спадкові) фактори: резистентність до фактора V Лейдена/активованого протеїну C, дефіцит антитромбіну III, дефіцит білка C & S, дисфібриногенемія, мутація протромбіну 20210A. Набуті фактори: вовчаковий антикоагулянт, антифосфоліпідні антитіла, мієлопроліферативні порушення (включаючи тромбоцитоз), порушення активації плазміногену та плазміну, гепарин-індукована тромбоцитопенія, синдроми гіперв'язкості та гомоцистеїнемія [48]. ВІЛ-інфекція також є набутою тромбофілією [49]
Додайте 5 БАЛІВ за кожний із наступних критеріїв, що є актуальним ЗАРАЗ АБО був актуальним ПРОТЯГОМ ОСТАННЬОГО МІСЯЦЯ:	
Планова операція із заміни тазостегнового або колінного суглоба (5 балів нараховується за кожну окрему процедуру)	За кожну операцію нараховується 5 балів; тому пацієнти, які мають етапну або двосторонню операцію з ендопротезуванням, отримують оцінку в 10 балів
Перелом стегна, таза або ноги (окремо нараховуються бали відповідно до типу хірургічного втручання та ступеня обмеження рухливості)	Переломи, які потребують хірургічного лікування, отримують 5 балів за перелом. Також мають бути нараховані додаткові бали залежно від типу операції. Пацієнти, яким була зроблена ORIF (відкрита репозиція, внутрішня фіксація), отримують 2 бали за «операцію протягом 45 хвилин». Пацієнти, які потребують геміартропластики, отримують 5 балів «за планову операцію із заміни кульшового суглоба». Наприклад, пацієнт із переломом гомілковостопного суглоба, який піддається ORIF, отримує оцінку 7, що складається з 5 балів за перелом і 2 балів за хірургічну операцію. Додаткові 2 бали будуть нараховані, якщо накладено гіпс.
Серйозна травма (наприклад, множинні переломи кісток у результаті падіння з висоти або автомобільної аварії)	Зараз або протягом минулого місяця
Травма спинного мозку, що призвела до паралічу	
Перенесений інсульт	

Рис. 3. Інтерпретація шкали Капріні для медичних працівників